

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Hæreticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

stitutionem. Lessius & alij 6. *ibid.*

7 Si pater aliquem instituat hæredem rogans eum vt hæreditatem restituat filio spurio, potest is accipere. & spurius poterit eam accipere: quòd si promitteret patri vel expressè, vel tacite se id facturum, peccaret mortaliter sicut & testator sic disponendo; quia leges id grauitè vetant: imò promissio est nulla, quia contra leges, possetque hæreditatem sibi retinere: potest tamen si velit spurio tradere, quia etsi in illo casu bona addicantur fisco, id non obligat ante sententiam. Becan. & alij. Tenetur tamen pater filio spurio alimenta præstare secundùm dignitatem status, quamuis enim ius ciuile id non permittat, at correctum est per canonicum. Sanch. & alij. Imò & dotem tenetur dare pater, quamuis sit clericus, nõ obstante constitutione Pij V. Sanch. & alij 3. Contrarium tamen est probabile. Molin. & Fagund p. 5. tr. 3. ref. 121. & 131. & p. 6. tr. 7. ref. 28.

Vide Testamentum.

Hæreticus.

IN hæresi non datur materia parua. Sanch. & alij 5. nisi fortè diceretur solum

solùm aliquod leue verbum sapiens hæresim. Sayr. & Leone. *p. 5. tr. 5. ref. 28.*

2 Qui profert hæresim externam, vt incurrat excomm. debet illam ita proferre, vt secundùm quantitatem operis externi, & non solâ relatione ad consensum internum, sit peccatum mortale. Quare debet manifestari per tale signum, vt si quis esset tunc præsens, posset ex eo cognoscere illum esse lapsum in talem hæresim. Granad. & Henriq. *p. 4. tr. 4. ref. 240.* sed quamuis sit occultissima, ita vt nemo prorsus sciat præter ipsum, erit tamen excommunicatus. Suar. & alij 3. & improbable est quod contra asserit Croulers. *p. 6. tr. 6. ref. 51.*

3 Qui errat in rebus fidei ex ignorantia non solùm crassâ & supinâ, sed etiâ affectatâ, non est hæreticus. Suarez, Vasq. & alij 10. Quod si talis ignorans est homo rudis, quamuis moneatur etiam ab Episcopo, vel Inquisitoribus de suo errore, si pergat nihilominus iudicare suam opinionem non esse contrariam Rom. Ecclesiæ, non est verus hæreticus in foro interno, defectu pertinaciæ: in foro tamen externo hæreticus censendus est, & vt talis damnandus. Suar. & alij 3. *p. 4. tr. 7. ref. 36.*

4 Qui

4 Qui negat conclusionem Theologicam, quæ euidenter infertur ex propositione de fide, non est hæreticus in foro interno; sed præsumitur in externo; & vt talis est puniendus. Suar. & alij *ibid* tr. 8. ref. 79.

5 Dubius in fide non est censendus hæreticus; quia hæresis est error fidei contrarius, seu assensus contra fidem; at qui est dubius neutri assentitur pariter. Sanchez & alij 5. p. 2. tr. 16. ref. 51.

6 Qui vi, metu, fraude, aut alio modo inter infideles exterius fidem negauit, corde tamen illam retinens, peccauit quidem grauissimè contra externam fidei professionem, non tamen est hæreticus, nec incurrit excomm. & potest à quocumque Confessario approbato absolui: in foro tamen externo iudicabitur excommunicatus. Suar. & alij 5. p. 3. tr. 4. ref. 143.

7 Hæreticorum filij sunt inhabiles ad officia publica, vt sūt Magistratus, Pætoriatuſ, Notariatus, &c. Suar. Item quæ ad beneficia Ecclesiastica, & collatio illis facta est irrita. Imò etiam ad pensiones. Sanchez & alij 6. Et quidem etſi filij nati ſint ante hæreſim parentum. (Barboſa & alij) vel etſi parente

tra

traditi brachio sæculari, mortui sine
pœnitentes (Suarez & alij 9.) Imò si fi-
lij sint Clerici, priuantur beneficiis et-
iam obtentis, postquam parentes in
hæresim lapsi erant, non autem posses-
sis ante illorù hæresim. Suar. & alij 10.
Nullas tamen pœnas ex statutis contra
filios hæreticorum incurrunt ij, qui
hæresim parentum sponte reuelant, etsi
ipsi essent nati post parentum hære-
sim. Armilla. & alij 6. p. 4. tr. 8. ref. 73. 74.
75. 76.

8 Non potest quis legere libros prohi-
bitos etsi nullum ipsi inde esset pericu-
lum: quia non ille solus est finis Ecce-
się prohibentis, sed etiam id facit in
odium, & pœnam Auctoris. Vnde pro-
hibentur omnes libri Hæreticorum, etsi
hæresim non contineant. Sanctarel. p. 6.
tr. 6. ref. 49.

9 Qui legit librum Hæretici de reli-
gione tractantem, etsi non contineat
hæresim, incidit in excomm. Bullæ cœ-
næ. Suar. & alij 3. nec audiendi sunt qui
contra sentiunt. Sayr. & alij 2. p. 6. tr. 6.
ref. 55. Quod si non tractet de religione
ex professo, vel si legat librum auctoris
Catholici cum scholiis, & commenta-
riis hæreticorum, licet copiosis, non
videt

videtur incidere in excomm. Bullæ Cœnæ. Sousa & alij 2. et si contrariū probabilius: Suarez & alij 4. Neque qui audit legentem librum hæreticum: audire enim nō est legere. Sanch. & alij 4. Sed non est recedendum à contrariā sententiā Suar. & aliorum 7. Ita & non incurrere qui legit, retinet, imprimi epistolam alicuius hæretici, aut Concionem, in qua heresim doceat, aut aliam chartam solutam, nec in formam tractatus redactam, docet Sanchez & alij 4. Sed contrarię sententię est infestandum. Non tamen qui legit librum hæreticum in Galliã, Angliã, aut alibi, ubi Bulla Cœnæ non est recepta. Sanch. Neque si qui Latinę linguę rudis, aut illius idiomatis, quo liber hæreticus cōscriptus est, illum legat Suarez & alij 2. Neque qui libros hæreticos comburunt propriã auctoritate, nec Inquisitoribus tradunt; quia dum illos comburunt, non retinent. Suarez & alij. Neque qui retinent librum hæreticum per vnum vel duos dies, quia est materia parua Sanchez & alij 4. p. 1. tr. 11. res. 31. 32. 33. 34. 35. 36. & 37. & p. 5. tr. 5. res. 43.

10 Prohibitus est liber totus et si vnicum solum errorem contineat; nec suffi

sufficit hunc esse deletum, nisi id factum esset auctoritate publicâ. Imò etsi plures essent tomi, dum simul sunt compacti, omnes sunt prohibiti, si vel vnus errorem contineat, non tamen si separatim compingantur. Fagund. p. 6. tr. 6. resol. 55.

11 In lectione librorum hæreticorum paruitas materiæ extendi potest ad integram paginam in folio. Sanchez & alij 4. etsi alij communius id negent cum Suarez, & ad paucas lineas restringant. Vnde nimis latè Croufers extendit ad tantam partem libri, quæ per se sumpta possit libri nomine censerî. p. 3. tr. 5. res. 42. & p. 1. tr. 11. res. 30. & p. 6. tract. 6. res. 55.

11 Probabile est Generales Regularium posse subditis suis concedere licentiam legendi libros quosuis prohibitos, non obstâte Bullâ Greg. XV. & Urbani VIII. Peyrin. & Lezzan p. 5 tr. 13 fol. 49.

13 Hæreticus iam iamque comburendus, tametsi ante mortem non fateatur publicè veritatem, potest absolui: neque vllum inde existit scandalum, cum nemo nesciat solere reos crimen negare, quod tamen plerumque sacramentaliter Sacerdoti confitentur. Hur-

rad. & Portel part. 1. tract. 5. res. 8. & 19.
 rr. 3. res. 78.

Homicidium.

1 **I**niustus inuasor cum moderamine
 inculpatae tutelae potest occidi, et
 iam si posses fugere, quādo fuga est in-
 decora. Hurtad. Imò quamuis inuasor
 esset persona publica, & reipub. neces-
 saria, nonnulli negant peccari etiam
 contra caritatem (Rodriq. & alij 2.) aut
 quamuis inuasus fuerit in culpa cur
 inuaderetur, v.g. committendo adul-
 terium cum vxore alterius. Molin. & alij
 6. Quae vera sunt non solum pro de-
 fensione vitae, sed etiam honoris, pu-
 dicitiae, vel bonorum externorū quan-
 do sunt alicuius momenti. (Molin. &
 alij 15.) Sed non censetur ad hoc suffi-
 ciens res valens vno, vel duobus aureis,
 quamuis hoc doceat Molina & alij 3.
 Ebrium tamen, vel amentem numquā
 licet occidere quando potes fugere; hoc
 enim non est probrosum. Malder. Imò
 nec filius patrem, vel auum, aut frater
 minor maiorem; quia talis fuga adscri-
 bitur pietati, nō timiditati. Hurtad. p. 5.
 rr. 4. res. 1. 2. 3. 9. 36. & 17.

2. Idem licet pro defensione bonorū,
 vel